

VECKOBLADET

Nr 33 webbform

091030

Filmtips

Agnés stränder.

En berättelse av Agnès Varda.

Bilder, stämningar, känslor och hårda dokument genom 70 år. Flykten undan den framträngande tyska armén 1940. Fristaden i en hamn på en båt under ockupationsåren. Svartvita bilder av vatten, båtar, kanaler och hus i en liten fransk fiskarstad. Vichyregimens deportationer av judiska barn. Paris befrielse. Förfallna hus. Köld. Koleldning. Fattigdom. Konst, fotografi, film. Demonstrationer och revolutioner. Protesterna mot Algerietkriget 1959-60. Fidel Castro och den kubanska revolutionen. Vietnamdemonstrationerna i Los Angeles 68. Mordet på Robert Kennedy. De svarta pantrarna. Eldridge Cleaver. Den nya franska vågen. Chabrol, Godard, Truffaut, Rivette, Resnais, Varda. Hennes livskamrat Jacques Demi, som gjorde Paraplyerna i Cherbourg och dog i aids. Och alla de andra. Andy Warhol. Porträtt av hundratals anonyma människor som Agnes mött längs sina stränder i Belgien, Frankrike, Amerika. Feministisk kamp. Jane Birkin. Irakdemonstrationer.

Allt dokumenterat, allt avbildat, allt tolkat. Allt invävt i Agnès lågmälda, gäckande och vemodiga berättelse. En medresenär genom dessa fruktansvärda och överrika år. Ett farväl till det liv vi, Agnès Vardas samtida, levt.

Gunnar Stensson

Kulturtips I

Till Gunnar Stensson (som ofta skriver fågeltexter) och andra fågelintresserade.

Jag vill gärna som rent kulturtips rekommendera en ny bok av fågelfotografen mm Brutus Östling och professorn i zooekologi här i Lund Susanne Åkesson, "*Att överleva dagen*". Förutom ett antal fascinerande foton av Brutus innehåller den en mängd synnerligen intressanta texter -- med delvis helt nya forskningsrön -- om hur fåglar (och delvis andra djur) fungerar; t ex kan fåglar förstora och sen montera ner igen delar av hjärnan/nervsystemet, och dessutom förstora matsmältningssystemet för att äta upp sej inför flyttningen, för att sen montera ner delar av det igen!

För att inte tala om vad vi får veta om hur de hittar när de flyttar ...

leb

Kulturtips II

Människor från annan källa

Gästspel av Skillinge Teater på Teater 23. 30/10-27/11. Fre 30 okt kl. 19:00. [Läs mer](#)

Skärmarna

Genets klassiker om motsättningar mellan öst och väst. Med Teaterhögskolans avgångselever. 23/10-14/11. Fre 30 okt kl. 19:00. [Läs mer](#)

Ein Deutsches Requiem

Konsert med Malmö akademiska kör & orkester i S:t Pauli kyrka 31 okt kl 19.00. [Läs mer](#)

Scener ur ett äktenskap

Direktsänt från Dramaten på Biografen Kino i Lund och på Biograf Spegeln i Malmö 31 okt kl 19.00. [Läs mer](#)

Aida - Repris från the Met

Inspelad repris av föreställningen från The Met. På Biograf Kino i Lund och Spegeln i Malmö söndagen 1 november kl 13.00. [Läs mer](#)

Christoph Henkel, cello och Maria Ahn, piano

På Palladium 1 nov kl 15.00. [Läs mer](#)

Samson och Roberto

Familjeföreställning i regi av Marika Lagercrantz på Bredgatan 3 i Lund. Sön 01 nov kl.15.00. [Läs mer](#)

Kálmán Balogh & The Gipsy Cimbalom Band

På Palladium 4 nov. [Läs mer](#)

Kilema – World Mix

Varm klangfylld strängmusik från Madagaskar. Inkonst den 5 nov. [Läs mer](#)

Our Songs for Tomorrow

På Palladium 5 november. [Läs mer](#)

Beats in the heart of Orient

På Palladium 6 november. [Läs mer](#)

Elin Ruth Sigvardsson live

På Babel fredag 6 nov. [Läs mer](#)

Ljus. Gullin – Riksteatern

på Lunds Stadsteater 6 nov kl 19. [Läs mer](#)

Stockholm Swing All Stars Play Ellington

på Kulturhuset Mazetti 6 november. [Läs mer](#)

Hela kulturcentralens [program](#)

Israeliska krigsförbrytare hotas av åtal

Människorättsadvokater i en rad europeiska länder samlar in bevis för att israeliska officerare begått krigsförbrytelser under kriget i Gaza.

Lagarna i Nederländerna, Belgien, Storbritannien, Norge och Spanien gör det möjligt att arresteras misstänkta krigsförbrytare om de besöker landet. Redan har en hög israelisk officer på väg till en konferens i London tvingats stanna kvar i flygplanet för att undgå arrest.

Israel: ändra lagen!

Den israeliska regeringen har gått till motoffensiv. Bland annat påstår den att lagarna om krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten även kan tillämpas på västmakernas ”war on terrorism” i Irak och Afghanistan.

Man föreslår därför lösningen att lagarna ändras så att handlingar som idag är förbjudna i framtiden blir tillåtna.

Det är kanske det Karadzic hoppas på när han försinkar krigsförbrytarprocessen för massakern på 8000 muslimer.

Är ni med oss eller mot oss?

Samtidigt fortsätter pressen mot den palestinska myndigheten att dra tillbaka stödet för Goldstone-rapporten. Bland annat hotar Israel stoppa en nödvändig utbyggnad av mobiltelefonnätet på Västbanken. Ni måste bestämma er, säger man. Är ni med oss eller mot oss?

Hur regeringen än slingrar sig kan den inte förhindra att rapporten kommer upp i FN:s generalförsamling nästa vecka. Det har 130 ickeallierade stater krävt. Netanyahu har utsett en ”task force” för att bekämpa rapporten.

Palestinier nekas tillgång till vatten. Palestinska bostäder rivs

I tisdags publicerade Amnesty International en rapport som anklagar Israel för diskriminering beträffande tillgången till vatten. Palestinierna får bara en fjärdedel så mycket vatten som israelerna. Vattenbristen hotar folkhälsan i de palestinska områdena. Odling och boskapsskötsel försvåras. Många palestinier tvingas bort från sin försörjning.

Netanyahu kallar Amnestys rapport ”ridiculous”.

I onsdags publicerades Världsbankens rapport med samma anklagelser. Världsbanken kräver att fördelningen av vatten mellan israeler och palestinier omedelbart förändras. Israelerna borrar så djupa brunnar att brunnarna på Västbanken torkar ut. Vattnet nära kusten i Gaza hotas av saltvattensintrång. Hela vattenförsörjningen hotas.

Palestinska hus raseras i östra Jerusalem som har 250 000 palestinska och 200 000 israeliska invånare. USA kritiserar husrivningarna. De är ”unhelpful”. Spänningen i östra Jerusalem växer.

På söndag besöker utrikesminister Hillary Clinton Israel för att möta premiärminister Netanyahu, försvarsminister Ehud Barak och president Shimon Peres. Dessförinnan har hon ett möte med representanter för arabländernas regeringar.

Källa Haaretz, 27-28/10

Gunnar Stensson

Kafferepet

Så samlades de igen, denna gång i det lilla rummet längst in i Jespers gränd. Ute hade det hunnit bli mörkt. Stadens brus avtog sakta.

Där satt Hanna G, Mats O, Margareta D, Sven-Bertil P, Anders E, Elsa G, Anders A och så jag själv som tillfällig gäst. Det fanns mycket att prata om. Eftersom de inte hann med allt kommer de om någon tid att fortsätta på annan adress i centrala Lund.

En kopp kaffe till?

Gunnar Stensson

Fyrpartiskrivelse: Öppna boendet för hemlösa kvinnor – nu!

Bifogad skrivelse inlämnades idag till kommunstyrelsen i Lund. Nu är det upp till den politiska majoriteten i Lunds kommun att bekänna färg: Antingen framhärda i en ideologisk blockering vid konkurrensupphandling, eller rädda vintern för i alla fall en del av Lunds hemlösa kvinnor. Om ingenting görs förrän upphandling och anbudsprocess är avslutad händer ingenting förrän tidigast sommaren 2010.

Mats Olsson

Öppna boendet för hemlösa kvinnor – nu!

Under lång tid har socialnämnden förberett ett boende för hemlösa kvinnor. Detta skulle dels vara ett skydd för just kvinnorna, som i en hemlöshetssituation möter speciella problem, dels innebära en viktig avlastning på Stadsmissionens boende, som i vintras ofta var fullbelagt.

Allt var egentligen klart redan i våras, då den borgerliga majoriteten i kommunstyrelsen beslutade att verksamheten i stället skulle upphandlas på entreprenad. Kommunal upphandling av sådana verksamheter är en komplicerad process. I budgetdebatten i kommunfullmäktige i juni varnade vi i den rödgröna oppositionen för att detta skulle försena hela projektet men majoriteten valde att inte lyssna på argumenten.

Tyvärr visar det sig nu att vi hade rätt: Majoritetens beslut innebär att de hemlösa kvinnorna i Lund kommer att få ännu en vinter utan boende. Samtidigt står de tilltänkta lokalerna i Råby tomma och kostar pengar till ingen nytta. Ett av de bägge husen är klart för omedelbar inflyttning vilket betyder att kommunen med mycket kort varsel skulle kunna starta ett boende med fyra platser.

Vi kräver att kommunstyrelsen omedelbart tar initiativ till att öppna boendet för hemlösa kvinnor.

Mats Olsson, Vänsterpartiet

Margareta Dovsjö, Socialdemokraterna

Anders Ebbesson, Miljöpartiet

Sven-Bertil Persson, Demokratisk vänster



På resande fot



Ja, nu har finanskrisen pågått ett drygt år och därutöver har Sparbanken Finn beslutat sig för att fusionera med Gripen och flytta huvudkontoret till Malmö. I det läget fann jag det rimligt att kolla läget på Wall Street. Är då den kända gatan till trängsel fylld av utmärklade börsmäklare som försöker sälja "Situation Wall Street" till varandra? Nej, så är det inte, läget verkade behärskat och det enda nya är de lätt frysande män och kvinnor som står utanför personalingångarna och röker.

I stället begav jag mig per tåg till landets inre delar. Man behöver inte ta av sig skorna som på flygplatserna, men på järnvägsstationen stod det flera par av hemlandsbevakare med kpistar i färdigställning. Tåget gick inte så fort, men jag kunde i alla fall glädja mig åt att se på de långa amerikanska godstågen. Ett svenskt godståg har sällan mer än 40 vagnar men här låg normallängden på 125 vagnar, dragna av tre lok. Varför har vi inte sådana här? Jag gissar att det kan ha något att göra med att det inte finns så många persontåg att konkurrera med om platsen på skenorna. Jag åkte från New York till miljonstaden Pittsburgh – där går ett tåg om dan! Jag kom rent av genom den kända staden Harrisburg. Något kärnkraftverk såg jag inte till däremot ett flertal kolkraftverk. Kol fanns det tydligen överallt här, i varje skärning kunde man se feta kolflötser. Jag insåg att det finns anledning att skära ner förhoppningarna inför Köpenhamnsmötet.

Hets från höger

Min entusiasm för Jan Guillou som person är väl inte så stor, men jag tycker han är en duktig journalist med schyssta värderingar. Då är det intressant att se vilken störtflod av skit som nu släpps lös över honom. Jag läser ibland artikelkommentarerna i politiska ämnen på sajter som Expressen, Svenskan och Newsmill och de tycks bara bli grövre. På dem liksom i nätets bloggar dominerar helt de svartblå. Jag undrar hur det känns att vara en någorlunda tänkande journalist på Svenska Dagbladet och få ett par hundra enkelspåriga instämmanden från den trogna prenumerantstocken om att landet hotas av förtryck från den vänsterintellektuella, ja kommunistiska elit som finns i samtliga media. Bland de publicerade åsikterna förekommer det också ett stort antal pro-israeliska yttranden som man nog skulle gissa är resultat av en organiserad verksamhet. Det enda som saknas är väl att vi dessutom hade TV-kanaler som Murdoch's amerikanska Fox News.

Jag är inte säker på att det hunnit påverka men skulle inte vara förvånad om den senaste nergången i stödet för vänsteralliansen är kopplad till kampanjen mot Guillou. Läget liknar helt enkelt 50-talsstämningarna när det hetsades mot Enbom. Och det drabbar alltså inte bara vänsterpartiet utan också socialdemokraterna, vi brukar ses som varande av samma skrot och korn när det hettar till. Och till detta fogas nu också Sverigedemokraternas agitation. Som det stod på Newsmill häromdan: "Socialkommunisterna har i 30 år bedrivit valboskapsimport." Jag föreställer mig att 1930-talets svenska nazister höll den stilen.

En fråga i tiden

Slutligen till en fråga som kan tyckas vara av mindre vikt, men som är brännande och därtill allmänt förtigen. Kverulans kanske någon skulle säga, och visst kan man se det så. Men varför skulle inte vi i vänstern också få kverulera?

Jag syftar på det allt omfångsrikare bagaget på bussar, tåg och flygplan. Bakgrunden är förstas det ökade välståndet och de allt högre pretentionerna vad gäller privata omständigheter. Tidigare har bagagemängden hållits nere av vad folk ordar bära, men det har satts ur spel av de små hjul som numera finns under väskorna. Redan hjulen är ett problem: man kan numera inte föra ett ordnat samtal på perrongen på Lund C därför att man överröstas av bullret från bagagehjulen. Tåget får dessutom göra ett längre uppehåll för att de resande ska hinna få ombord sina monsterväskor, inte sällan en i var hand. Inne i vagnen vidtar sedan ett omfattande stuvande – inte i bagagefacket där det är fullt redan från Malmö utan i

bagagehyllorna där de större väskorna inte går in utan våld. Ofta lämnas de riktigt stora koffertarna i mittgången trots konduktörens tillsägelser och blir där ett problem vad gäller utrymningsmöjligheterna.

Med denna utveckling kommer mängden väskor bli ett hot mot själva resandet: det blir helt enkelt inte plats för oss som ska åka, koffertarna tar för mycket av utrymmet. Vad är då lösningen? Särskilda bagagevagnar, ja kanske. Men då blir tågen ännu längre och kräver längre plattformar och uppehållen också längre. En begränsning av mängden handbagage eller i varje fall en extra kostnad för den som tar med mer än en väska, jodå. Själv är jag väl mest benägen att vilja införa ett generellt förbud mot hjul på väskor. Då skulle vi få ett naturligt stopp på den nu illavarslande utvecklingen. En resestrejk skulle väl vara ett sätt att utöva påtryckningar på branschen. Hur som helst måste något göras. Vad gör regeringen?

Lucifer

Kriget i Afghanistan

Oktober blev den amerikanska arméns blodigaste månad hittills. En majoritet av amerikanerna vill att USA ska dra sig ur. USA:s representant i Zabul-provinsen Matthew Ho har hoppat av i protest. På onsdagsmorgonen attackerade talibanerna FN i centrala Kabul och dödade minst 6 tjänstemän. Avsikten är att störa genomförandet av omvalet i Afghanistan sedan det tidigare underkänts på grund av valfusk. President Obama har ännu inte fattat sitt beslut om den fortsatta strategin. Han ska göra en resa till länderna i Asien i början av november. Beslutet måste fattas dessförinnan.

Samma dilemman då som nu

”År 1878 tog jag min examen som medicine doktor vid Londons universitet och fortsatte att gå den föreskrivna kursen som fältläkare. Efter avslutade studier blev jag i vederbörlig ordning placerad som biträdande läkare vid Femte northumberlandska fysiljärkegementet..

Tillsammans med flera andra befäl lyckades jag oskadd nå fram till Kandahar, där jag hittade mitt regemente och genast tillträdde min nya tjänst.

För många medförde fälttåget hedersbetygelser och befordran, men för mig innebar det endast motgång och katastrof. Jag förflyttades från min brigad och placerades vid Berkshire-regementet, där jag tjänstgjorde under det ödesdigra slaget vid Maiwand. Där träffades jag i skuldra av en jezailkula som splittrade benet och snuddade vid nyckelbensartären. Jag skulle ha fallit händerna på de mordiska ghazierna om det inte varit för den tillgivenhet och det mod som min sjukvårdare Murray visade när han slängde mig över en packhäst och lyckades föra mig i säkerhet bakom de brittiska linjerna.

Medtagen av smärta och svag av de utdragna provningar jag fick utstå blev jag tillsammans med en lång karavan av sårade förflyttad till bassjukhuset i Peshawar. Jag insjuknade i tyfus. När jag till sist kvicknade till och tillfrisknade var jag så svag och utmärglad att läkarna beslutade att jag utan dröjsmål skulle återvända hem till England. Jag skickades således tillbaka iväg med trupptransportfartyget ”Orontes” och klev en månad senare iland på kajen i Portsmouth med för evigt förstörd hälsa men med regeringens välvilliga tillåtelse att tillbringa de kommande nio månaderna med att försöka förbättra den”

”Enduring Freedom”. Imperialismens oundvikliga nederlag

Doktor Watsons självbiografi i Conan Doyles Sherlock Holmes handlar om det misslyckade andra brittiska försöket att erövra Afghanistan. De afghanska krigarna besegrade imperiet. Britterna gjorde ännu ett, likaledes misslyckat, försök 1919.

Sovjetunionen invaderade 1979. Det tog tio år att driva ut ryssarna. Den sovjetiska supermakten rasade samman på kuppen.

Sedan inledde Bush sin invasion 2001, mest för att hämnas på Usama bin Laden. Han härstammar visserligen inte från Afghanistan utan från överklassen i Saudiarabien, men skit samma, han befann sig nog i Afghanistan.

Bush kallade sin invasion "Enduring Freedom". Åtta år har gått och ingenting har uppnåtts. Beteckningen "Enduring Freedom" passar bäst som beteckning på det afghanska motståndet.

Sedan 1838 (den första brittiska invasionen) har västerländska och ryska imperialister försökt erövra landet. De lidanden som det afghanska folket åsamkats under de 171 år som förflutit sedan dess är omätbara.

Hur ska Sverige göra?

Häromdagen beslöt regeringen att den svenska insatsen ska fortsätta ytterligare ett år.

Sveriges inställning till fortsatt engagemang i Afghanistan är en av de viktigaste frågorna på den socialdemokratiska partikongressen. Motståndet leds av Maj-Britt Theorin.

Gunnar Stensson

PS Bertil Egerö gjorde mig uppmärksam på att det utbyggda amerikanska fängelset för "terrorister" naturligtvis inte ligger i USA. Det finns i Afghanistan.

Namninsamling mot abortförbud

För någon vecka sedan genomförde Amnesty en namninsamling, bl.a. i Lund, mot abortförbudet i Nicaragua. Den nya strafflagen, som infördes 2008, kriminaliserar alla typer av abort. Kvinnor och flickor som genomgår abort riskerar nu långa fängelsestraff - även om deras liv eller hälsa är i fara om de fullföljer graviditeten, eller om de blivit gravida efter våldtäkt.

Amnestys aktion i Lund är en del av Amnestys nya globala kampanj *Fattigdom - en rättighetsfråga*. Kampanjen *Fattigdom - en rättighetsfråga* syftar till att stoppa människorättskränkningar som leder till och håller kvar människor i fattigdom.

Mödradödlighet är kanske den tydligaste måttstocken på gapet mellan fattiga och rika länder vad gäller hälsa: över 95 procent av alla fall av mödradödlighet sker i fattiga länder. Många flickor och kvinnor nekas rätten att själva bestämma när, hur ofta och hur många barn de vill ha.

Under lördagens kampanj skrev 300 lundabor under uppropet mot Nicaraguas abortlag. Den som missade tillfället kan skriva under [här](#).

Pressgrannar

"När friskolereformen etablerades var det ingen som andades om att det skulle öppnas upp för en skolmarknad och att fiffiga skolentreprenörer skulle göra vinster. Då var det långt till en klipparekonomi och att Kunskapsskolan ska använda kommunala skattepengar till att etablera sig i England." Anders Almgren, S, i DN 26/10 inför Socialdemokraternas partikongress.

Isabella Lövin, bläckfiskarna och Eskil Erlandsson

Politiska bedömningar är osäkra. Somligt får man ångra, ibland känner man att det blev rätt.

Inför EU-valet presenterade jag Isabella Lövin's bok "Tyst hav. Jakten på den sista matfisken" och uppmanade VB:s läsare att rösta på henne. Hon representerar MP och är ett nytt namn i politiska sammanhang. Det såg jag som en kvalifikation.

De som följde mitt råd har anledning att känna sig nöjda.

Nu har hon suttit i EU-parlamentet 4 månader. Hon arbetar aktivt i två utskott: Fiske- respektive Utvecklingsutskottet.

Hennes mål är att undanröja de orättvisa fiskeavtal som EU slutit med västafrikanska stater. EU-subsventionerade stora fiskebåtar tömmer Afrikas västkust på fisk. De afrikanska fiskarna är chanslösa. Viktiga fiskebestånd utrotas. Isabella nämnde särskilt bläckfiskarna utanför Mauretanium.

Europeiska fiskeflottor orsakar arbetslöshet och svält i kustområdena. Så driver de på massutvandringen från Afrika till EU över Medelhavet. Spanien är den värsta syndaren, men ansvaret vilar på hela EU.

Spanska fartyg fiskar ända borta i Adenviken. Nyligen uppbringade somaliska pirater ett spanskt fiskefartyg med ett tjugotal besättningsmän. Opinionen i Spanien är upprörd och kräver hårda tag.

Isabella Lövin berättade om detta i radioprogrammet Konflikt i lördags. Samma dag framträdde hon inför stiftsmötet i Lund. Googla på Isabella Lövin så finner ni en hemsida med detaljerad information!

I lördagsintervjun samma dag hade jordbruksminister Eskil Erlandsson svårt att förklara varför subsventionerna till den svenska fiskeflottan är tre gånger större än de värden fisket inbringar, samtidigt om flera fiskarter är utrotningshotade.

Gunnar Stensson